

РЕШЕНИЕ

№ 7224

гр. София, 02.12.2021 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Второ отделение 27 състав,
в публично заседание на 02.11.2021 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Цветанка Паунова

при участието на секретаря Цветанка Митакева, като разгледа дело номер **6127** по описа за **2021** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 145-178 от Административнопроцесуалния кодекс /АПК/.

Образувано е по жалба на [фирма], ЕИК[ЕИК], представлявано от управителя С. Д. М., срещу предписание по т. 1 от Протокол № ПР 2114161/26.05.2021г. на Дирекция „Инспекция по труда“ /ДИТ/ В., с което на дружеството като работодател е предписано да осигурява здравословни и безопасни условия на труд, така че опасностите за живота и здравето на работника да бъдат ограничени, отстранени или намалени, като осъществява контрол дали работниците и служителите използват осигурените от него лични предпазни средства /Л./ във вида, в който са ги получили, съгласно чл. 284, ал. 2 във вр. с чл. 275, ал. 1 от КТ.

Изложени са съображения за незаконосъобразност на даденото задължително предписание. По същество се твърди, че дадените предписания са неясни, доколкото преповтарят текста на чл. 275, ал. 1 от КТ. Допълнително се сочи, че административният орган не е обсъдил представените по време на проверката доказателства, с оглед на което да посочи конкретни мерки, които дружеството следва да предприеме по отношение на охрана на живота и здравето на работниците. Твърди се, че дружеството като работодател е изпълнило задълженията си по чл. 275, ал. 1 от КТ, което се установявало от всички представени пред административния орган доказателства. Соци се още, че в конкретния случай административният орган не е съобразил, че работникът Й. Д. К. осъществява превози извън територията на Република България и по отношение на него е приложима разпоредбата на чл. 15, ал.

2 от Наредба № РД-07-02/16.12.2009г., която регламентира, че ежедневният инструктаж се съвместява с периодичния инструктаж, провежда се преди тръгване на път и се документира в Книгата за ежедневен инструктаж, което изискване в случая е било спазено.

В съдебно заседание жалбоподателят, редовно призован, не изпраща представител.

Ответникът - Дирекция „Инспекция по труда“ В. се представлява от служител с юридическо образование К., която моли за отхвърляне на жалбата. Претендира присъждане на юрисконсултско възнаграждение. Допълнителни съображения излага в представени писмени бележки.

След като се запозна с жалбата и приложените по делото писмени доказателства, съдът прие следното от фактическа страна:

От данните по делото е видно, че на 27.04.2021г. в ДИТ В. е постъпил сигнал за станал трудов инцидент с лицето Й. Д. К. на територията на завод за ВОРР фолио, находящ се в [населено място], стопанисван от [фирма]. По време на проверката на място в обекта контролните органи на ДИТ В. са установили, че на територията се извършват СМР, свързани с разширяването на съществуващия завод. Възложител на обект е [фирма], главен изпълнител е [фирма] с подизпълнител [фирма]. Около 08:30 служители на [фирма] са посрещнали поръчаните термопанели, необходими за извършваните СМР, които са докарани в обекта с камион от служител на [фирма] – Й. Д. К. на длъжност „шофьор товарен автомобил над 12 тона“. От дадените обяснения на място от преките свидетели – М. С. С. и Т. Н. К., работници на [фирма], е установено, че пострадалото лице е било качено в каросерията на камиона, за да освободи товара за разтоварване, когато е залитнал и паднал от камиона. Според обясненията на свидетеля М. С. работникът е бил със спетени обувки.

По този повод контролните органи на ДИТ В. са извършили проверка по спазване на трудовото законодателство на [фирма] с основна дейност „товарен автомобилен транспорт“, като на база установеното при проверката на мястото на инцидента и след преглед на изискани от дружеството документи е прието, че работодателят не е осигурил здравословни и безопасни условия на труд, така че опасностите за живота и здравето на работника да бъдат ограничени, отстранени или намалени, като не е осъществил контрол дали работникът е използвал осигурените му обувки във вида, в който ги е получил.

За резултатите от проверката е съставен Протокол ПР 2114161/26.05.2021г. на ДИТ В., в т. 1 от който е дадено оспореното предписание, а именно [фирма] да осигурява здравословни и безопасни условия на труд, така че опасностите за живота и здравето на работника да бъдат ограничени, отстранени или намалени, като осъществява контрол дали работниците и служителите използват осигурените от него лични предпазни средства /Л./ във вида, в който са ги получили, съгласно чл. 284, ал. 2 във вр. с чл. 275, ал. 1 от КТ.

П. е оспорено по административен ред, като с Решение по чл. 97, ал. 1 от АПК с изх. № 21048477/18.06.2021г. на изпълнителния директор на ИА ГИТ оспорването е отхвърлено.

При така установената фактическа обстановка, съдът формира следните правни изводи:

Предмет на оспорване е предписание, дадено на основание чл. 404, ал. 1, т. 1 от КТ. Съгласно чл. 404, ал. 1 от КТ за предотвратяване и преустановяване на нарушенията на трудовото законодателство, както и за предотвратяване и отстраняване на вредните

последници от тях контролните органи на инспекцията по труда могат да прилагат принудителни административни мерки (ПАМ), конкретно изброени в т. 1-11, като по т. 1 могат да дават задължителни предписания на работодателите за отстраняване на нарушенията на трудовото законодателство. ПАМ представляват индивидуални административни актове – издават се от административен орган, длъжностно лице, в кръга на неговите правомощия, като вменяват определени задължения на адресата, а неизпълнението им има за последица настъпването на неблагоприятни правни последици, свързани с ангажиране на неговата административнонаказателната отговорност. Като административни актове ПАМ подлежат на обжалване по реда на АПК (чл. 405 от КТ). Същите могат да се оспорят по административен ред пред по-горестоящия административен орган - изпълнителния директор на ИА „ГИТ”, по реда на чл. 81 и сл. от АПК, или директно пред съда. Когато ПАМ е оспорена пред по-горестоящ административен орган и той потвърди наложената мярка, на оспорване пред съда подлежи първоначалният административен акт (чл. 98, ал. 2, изр. последно от АПК).

Жалбата е допустима, тъй като е подадена от надлежна страна, срещу подлежащ на съдебен контрол акт и в законоустановения срок.

Разгледана по същество жалбата е основателна.

Оспореното предписание е издадено от компетентни органи – главни инспектори в отдел „Безопасност на труда и контролна дейност“ в Дирекция „Инспекция по труда“ В., в кръга на тяхната компетентност, съгласно представените длъжностни характеристики л. 101 -104 от делото (т. V – Преки задължения). Същите имат качеството на контролни органи по спазване на трудовото законодателство по смисъла на чл. 404, ал. 1 от КТ във връзка с чл. 275, ал.1 от КТ, доколкото предписанието касае осигуряване на здравословни и безопасни условия на труд от дружеството – адресат, в качеството му на работодател.

Съдът намира, че актът формално е мотивиран, но от мотивите му не става ясно в какво точно се състои извършеното от работодателя нарушение, заради което му е дадено процесното предписание.

Не е спорно по делото, че пострадалото лице е работник на [фирма], шофьор на товарен автомобил над 12т., като на 27.04.2021г. е докарал с камион термопанели на територията на завод за ВОРР фолио, находящ се в [населено място], стопанисван от [фирма]. Лицето се е качило в каросерията на камиона, за да освободи товара за разтоварване /да го освободи от обезопасителни колани при разтоварване на панели/, когато е залитнал и паднал от камиона. Не е спорно по делото, че лицето е носело предоставените му от работодателя обувки /лични предпазни средства по смисъла на чл. 284, ал. 1 от КТ/.

Според обясненията на пострадалия, в 16:00 ч. на 26.04.2021г. същият е натоварил сандвич панели от [населено място], С. и на 27.04.2021г. в 08:30 ч. е пристигнал в [населено място], [фирма]. Качил се да отстрани обезопасителните колани, на слизане от камиона се спънал и паднал.

Според обясненията на свидетеля Т. К., същият е видял работника паднал на земята.

Според обясненията на свидетеля М. С., обувките на пострадалия работник били „спетени (на клепки)“.

Според протокола за трудова злополука пострадалият е освобождавал товар от обезопасителни колани при разтоварване на панели.

За съда остава неясно защо административният орган е приел, че работникът не е

използвал осигурените му обувки, във вида, в който ги е получил. По делото няма такива данни. Единствено в обяснението на свидетеля С. е посочено, че пострадалият е бил със „спетени (на клепки)“ обувки. Въпреки опитите на съда да разбере значението на израза „спетени обувки“, като извърши съответните проверки в правописния и тълковния речник на българския език за значението на прилагателното име „спетен/и“, такава дума не беше открита в нито един от речниците. С оглед на това, не може да се установи как точно работникът е носел предоставените му обувки и дали това е причината за неговото спъване и падане. В обясненията на свидетеля С. е посочено единствено, че работникът е бил със спетени обувки. В становището на гл. инсп. П. /л. 38-гръб/ е посочено, че според устните сведения на свидетелите спетените обувки били основната причина за спъването и падането. В дадените писмени обяснения от двамата свидетели такива факти не са изнесени, а ответникът, в чиято тежест е да докаже наличието на фактическите основания за издаване на оспореното предписание, не е поискал събиране на гласни доказателства посредством разпит на тези лица.

Отделно от това, в представените писмени бележки ответникът отново да се позова на несъществуващо в книжовния език прилагателно „спетени“, като сочи, че свидетелите са видели работника при качването да носи спетени обувки, а не работни такива, като това е причината за трудовия инцидент. По-нататък обаче сочи, че предоставените му за ползване обувки не са били използвани по предназначение. Но в хода на административното производство контролните органи са приели, че работникът не е носел предоставените му обувки /лични предпазни средства/ във вида, в който ги е получил, а не че въобще не е носел тези обувки. Може само да се предполага, че „спетени обувки“ най-вероятно означава „подпетени обувки“, т.е. най-вероятно контролните органи са имали предвид, че работникът се е качил в каросерията без да си обуе по правилния начин обувките, а ги е подпетил.

С оглед на горното, съдът намира, че предписанието е дадено в нарушение на чл. 35 и 36 от АПК, при неизяснена фактическа обстановка, без да събрани относими за случая доказателства. На практика предписанието почива единствено на обясненията на единия свидетел, че пострадалият носел „спетени обувки“. Контролните органи не са събрали допълнителни обяснения от свидетелите и от пострадалия как точно е носел обувките, в какво се е спънал – в обувките си, в някакъв предмет в каросерията или на ръба на каросерията, как точно се е случил инцидента и дали падането е в резултат на неправилен начин, по който работникът си е обул обувките, или е в резултат на невнимание или на преумора пред факта, че е пътувал цяла нощ, за да достави панели от [населено място], С. до В.. Тези обстоятелства са от съществено значение, за да се установи дали работодателят не е изпълнил задълженията си да осигури здравословни и безопасни условия на труд. Тези обстоятелства не бяха установени и в съдебното производство, тъй като ответникът, в чиято тежест е да докаже фактическите предпоставки за даденото предписание, не поиска събирането на гласни доказателства.

Описаните нарушения при издаването на предписанието са достатъчни основания за неговата отмяна – чл. 146, т. 2 и 3 от АПК.

За пълнота на изложението, по приложението на материалния закон, съдът намира следното:

Според посочената като основание за издаване на процесната ПАМ разпоредба на чл. 404, ал. 1, т. 1 от КТ, за предотвратяване и преустановяване на нарушенията на

трудовото законодателство, както и за предотвратяване и отстраняване на вредните последици от тях контролните органи на инспекцията по труда могат да дават задължителни предписания на работодателите за отстраняване на нарушенията на трудовото законодателство (...), както и за отстраняване на недостатъците по осигуряването на здравословни и безопасни условия на труда.

В случая е прието за установено, че жалбоподателят не е осъществил контрол дали работниците използват осигурените от него лични предпазни средства, във вида в който са ги получили. Според разпоредбата на чл. 284, ал. 2 от КТ, работниците и служителите са длъжни да използват специалното работно облекло и личните предпазни средства по предназначението им, и то само по време на работа. От данните по делото се установява, че Й. Д. К. е назначен на длъжност „шофьор, товарен автомобил над 12 т“ в [фирма], съгласно трудов договор № 593/08.12.2020г. Установява се още, че при постъпване на работа на К. е проведен инструктаж по безопасност и здраве при работа и същият е запознат с утвърдената от управителя на дружеството Инструкция за безопасна работа при ръчно изпълнение на товаро-разтоварни работи и складиране на материали. Както се посочи, по делото не е спорно, че Й. К. е получил Л. за изпълняваните от него трудови функции – каска за глава, защитни очила, сигнална жилетка и обувки. Установено е също, че на 27.04.2021г., по време на разтоварване на докарани от К. термопанели на строителен обект „Разширение на съществуващ завод“, същият се спъва и пада от каросерията. От събраните по административната преписка обяснения на очевидци (л. 21 гръб - М. С.), се установява, че по време на разтоварните дейности К. не е бил обул предоставените му обувки по съответния начин (според свидетеля обувките на К. били степенни).

Издадено е предписание за осъществяване на контрол дали работниците използват осигурените от работодателя лични предпазни средства във вида, в който са ги получили.

Видно от посочената норма на чл. 284, ал. 2 от КТ, в същата няма въведено задължение за работодателя да задължава с изрична заповед срещу подпис работниците и служителите за правилно използване на предоставени им Л., като такова задължение за работодател не е въведено и от разпоредбите на относимата Наредба № 3 от 19.04.2001г. за минималните изисквания за безопасност и опазване на здравето на работещите при използване на лични предпазни средства на работното място (Наредба № 3/19.04.2001г.), която наредба е издадена на основание чл. 284, ал. 3 от КТ и чл. 36, т. 2 от ЗЗБУТ (§ 2 от ПЗР на Наредба № 3/19.04.2001г.). Нещо повече, цитираната разпоредба на чл. 284, ал. т от КТ вменява в задължение на работниците използването на Л. по предназначение. Действително в цитираното предписание по т.1 се казва „да се осъществява контрол“. Последното е разширено и допълнено в решението по чл. 97, ал. 1 от АПК на изпълнителния директор на ГИТ. Все така обаче не става ясно в какво следва да се изразява този контрол, какъв е обемът, приеман от административния орган за достатъчен, предвид изложеното в решението на горестоящия орган „организацията на работа следва да бъде свързана с постоянен и непрекъснат контрол относно правилата за безопасност. Контролът следва да е ефективен, т. е. да са отделени средства и ресурси за неговото осъществяване“. Така изложеното съдът приема за неправилно, доколкото се ползват общи категории, без никаква конкретика и съобразяване с установените фактически положения. Обективно, така посочените изисквания са неизпълними, предвид изключително общата им формулировка, а като резултат работодателят ще бъде винаги в нарушение.

В заключение съдът споделя изводите на изпълнителния директор на ИА ГИТ, че ПАМ имат не само преустановителен, но и превантивен характер, като при прилагането на последните е необходимо установяване на предпоставки за извършване на нарушение. Но както се посочи, в хода на административното производство нито е установено по категоричен начин извършено нарушение на КТ, нито са установени предпоставки за извършване на нарушение.

По изложените съображения съдът намира, че предписанието по т. 1 от Протокол № ПР 2114161/26.05.2021г. е незаконосъобразно и следва да бъде отменено.

По делото като ответници са конституирани и инспекторите от ДИТ В., дали оспореното предписание, в съответствие с чл. 153, ал. 1 от АПК. След преглед на практиката на Върховния административен съд, VI отд., съдът констатира, че като ответник следва да остане само ДИТ В., в чийто състав работят двамата инспектори.

Мотивиран от горното и на основание чл. 172, ал. 2 от АПК, Административен съд София- град, II-ро отделение, 27 състав

Р Е Ш И:

ЗАЛИЧАВА Р. П. - главен инспектор при ДИТ В. и П. Б. – главен инспектор при ДИТ В. като ответници по делото.

ОТМЕНЯ по жалба на [фирма] предписание, дадено по т. 1 от Протокол № ПР 2114161/26.05.2021г. на Дирекция „Инспекция по труда“ В..

Решението може да се обжалва с касационна жалба пред Върховния административен съд в 14-дневен срок от съобщаването му на страните.

СЪДИЯ: